

Nové knihy

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 45 (2000), No. 3, 264--264

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/141044>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2000

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

nové knihy

Kresťanstvo a fyzika (Poprední slovenskí prírodovedci o vesmíre, Bohu a večnosti.) Vydal Spolok sv. Vojtecha, Trnava 1999.

Kniha chce presvedčiť, že prienik pojmov uvedených v názve nie je prázdny. Ponúka čitateľovi obohatenie poznania i posilnenie viery. Je odkazom pre spolunažívanie vedy a náboženstva.

Autori jednotlivých príspevkov nie sú na Slovensku neznámi. Všetci sú, či boli, vedeckými pracovníkmi vo fyzikálnych alebo astronomických odboroch. Dosiahli vedecko-pedagogické hodnoty, publikovali v odbornej tlači. Najviac príspevkov ponúkol prof. RNDr. Július Krempaský, DrSc.: Prírodné vedy, filozofia a náboženstvo v 20. storočí, Vzťahy medzi prírodnými vedami a teológiou, Harmónia a chaos, Starý a Nový zákon v zrkadle fyziky, Život z pohľadu fyziky, Fyzika, zázraky a tajomstvá viery, Model Trinity (Trojice) a jeho odraz v reálnom svete, Fyzika a modlitba, Problém dobra a zla z pohľadu fyziky. Jeho prvoradým cieľom asi bolo presvedčiť, že „objekty vedy a viery nie sú vždy navzájom úplne izolované a že sa vo viacerých bodoch vzájomne prelínajú“. Čitateľ sa môže presvedčiť, ako sa to podarilo. Renomovaný fyzik ako autor týchto príspevkov konštatuje, že „výsledky skúmania súčasnej prírodovedy začínajú pomáhať skôr viere ako ateizmu“. Stručný a prehľadný

je príspevok RNDr. I. Staríčka, CSc., Vedecké poznanie a náboženstvo v dejinách. Zákonitosti mikrosveta a vývoj megasveta od RNDr. M. Blažka, DrSc., sú výčtom štruktúrnej úrovne hmoty až po súvis s vývojom vesmíru. Astronóm Igor Kapišinský (RNDr., CSc.) v článku Astronómia a viera sleduje okruh kozmologických problémov, okruh problémov s evolúciou i problematiku pavy; v príspevku O vesmíre, Bohu a večnosti naznačuje pokúšenia vyplývajúce zo snahy o zblížovanie vzdialených vedných disciplín. Boh sa ukazuje ako medzera v našom poznaní, ako zosobnená nepochopiteľnosť a pod. Nie je však objektom dokazovania, je niečo viac...

Súčasnú hodnotenie historických konfliktov medzi vierou a vedou uviedol RNDr. J. Štohl, DrSc. (1932–1994). Do oblasti fyziky a stvorenia sveta sa ponoril prof. M. Petráš, DrSc., aby prehľadne naznačil, ako sa objavovali aspekty z kozmológie a teórie elementárnych častíc, urýchľujúce cestu k základným zákonom vesmíru. E. Majerníková (RNDr., DrSc.) uviedla vzťah vedy a viery z pohľadu súčasných vedcov. Od Eddingtonovho „Moderná fyzika nás neodvádza od Boha, ale naopak, nevyhnutne nás vedie bližšie k Bohu.“ až po názor N. Motta: „Ticho by malo nastať namiesto ustavičného hovorenia o Bohu.“

Nie je zbytočnosťou nahliadnúť do tejto publikácie. Zoslabne predstava, že vedecké poznanie je prekážkou viery, ožije možnosť celostného súzvuku skúmajúceho rozumu so zjavenými pravdami. „Musíme rozumieť, aby sme mohli veriť, ale musíme veriť, aby sme mohli rozumieť“ (J. Polkinghorne). Naša duchovná kultúra potrebuje pre vnímanie najhlbšieho zmyslu Tajomstva obe zložky ľudskej identity, vedu i náboženstvo. S Teilhardom de Chardin (1881–1955), vedcom i teológom, možno opakovať: „Existuje spoločenstvo s Bohom skrz svet... Naša generácia a predchádzajúce dve stále počuli len o spore viery s vedou. Až sa jednu chvíľu mohlo zdať, že veda je skutočne povolaná vieru nahradiť. Ale ako sa napätie predlžuje, zdá sa, že spor by sa mal riešiť úplne inou formou rovnováhy: nie vytlačením, ani dualitou, ale syntézou.“

Dušan Jedinák